

Yükseköğretim öğrencilerinde Bencillik ve Akademik Kıskançlık Arasındaki İlişkide Başkasının Üzüntüsüne Sevinmenin (Schadenfreude) Aracı Rolünün İncelenmesi*

Kübra ÖZDEMİR

Bağımsız Araştırmacı, Ankara/Türkiye
psk.kubraozdemir@gmail.com, ORCID: 0009-0003-6347-0456

Dr. Öğretim Üyesi Gökçe ÖZKILIÇCI**

Fenerbahçe Üniversitesi, İkt. İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Psikoloji Bölümü, İstanbul / Türkiye,
gokce.ozkilicci@fbu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-6451-7952

Öz

Bu çalışma, yükseköğretim öğrencileri arasında bencillik, akademik kıskançlık ve başkasının üzüntüsüne sevinme (schadenfreude) gibi duygular arasındaki ilişkiyi analiz etmeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın bağımsız değişkeni bencillik, bağımlı değişkeni ise akademik kıskançlık olarak belirlenmiştir. Aracı değişken başkasının üzüntüsüne sevinme şeklinde tanımlanmıştır. Araştırmanın temel sorusu, bencillik ile akademik kıskançlık arasındaki ilişkide başkasının üzüntüsüne sevinme duygusunun aracı rol oynayıp oynamadığına cevap bulmaktır. 259'u kadın 93'ü erkek olmak üzere 352 üniversite öğrencisinden oluşan katılımcıların yaşları 18 ila 59 arasında değişmektedir ($\bar{X} = 22.54$, $S = 5,15$). Araştırmanın deseni kesitseldir ve örnekleme yöntemi

* Yazar Notu: Bu makale, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destek Programı kapsamında yürütülen projede elde edilen araştırma bulguları doğrultusunda akademik makale formatında hazırlanmıştır.

**Sorumlu Yazar. Tel: +90 216 910 1907 - 1741

Makale Tarih Bilgisi. Gönderim: 19.02.2025, Kabul: 11.06.2025, Erken Görünüm: Mart, 2026, Basım: Haziran, 2026

olarak kolayda örnekleme kullanılmıştır. Katılımcılara “Başkasının Üzüntüsüne Sevinme Ölçeği”, “Akademik Kıskançlık Ölçeği”, “Bencillik Ölçeği” ve “Kişisel Bilgi Formu” uygulanmıştır. Akademik kıskançlık ile bencillik arasında orta düzeyde (.41), başkasının üzüntüsüne sevinme ile zayıf (.22) ve pozitif bir ilişki; bencillik ile başkasının üzüntüsüne sevinme arasında ise orta düzeyde (.30) pozitif ve anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Bencilliğin başkasının üzüntüsüne sevinme üzerindeki etkisini açıklayan modelin varyans oranı %9 iken bencillik ve başkasının üzüntüsüne sevinmenin akademik kıskançlık üzerindeki etkisini açıklayan modelin varyans oranı %18'dir. Bencillik hem başkasının üzüntüsüne sevinme hem de akademik kıskançlık üzerinde anlamlı bir yordayıcıdır. Başkasının üzüntüsüne sevinme, bencillik ve akademik kıskançlık arasındaki kurulan bağı bir parçası olarak önemli bir rol oynamaktadır. Bencillik ile akademik kıskançlık arasındaki ilişki başkasının üzüntüsüne sevinme vasıtasıyla aracı değişken olarak anlamlı bir şekilde açıklanmakta ve aracılık rolü oynadığını göstermektedir. Bir başka deyişle bencillik düzeyi yüksek bireylerin, başkalarının üzüntülerine sevinme eğilimlerinin artması, akademik kıskançlık düzeylerini yükseltmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bencillik; Akademik kıskançlık; Başkasının üzüntüsüne sevinme; Rekabet; Yükseköğretim.

The Mediating Role of Schadenfreude in the Relationship Between Selfishness and Academic Jealousy Among University Students

Abstract

The present study aims to analyse the relationship between emotions such as selfishness, academic envy and schadenfreude among a sample of university students. The independent variable of the study was determined as selfishness and the dependent variable as academic jealousy, with the mediating variable defined as schadenfreude. The central research question posits whether the phenomenon of deriving schadenfreude serves as a mediating role in the association between selfishness and academic jealousy. The study's participants were 352 university students, 259 of whom were female and 93 male, aged between 18 and 59 ($\bar{X} = 22.54$, $S = 5.15$). The research design was cross-sectional, and convenience sampling was used. Participants were administered the 'Schadenfreude Scale', 'Academic Jealousy Scale', 'Selfishness Scale' and 'Personal Information Form'. The findings revealed a moderate (.41), weak (.22) and positive relationship between academic jealousy and selfishness, and a moderate (.30) positive and significant relations-

hip between selfishness and Schadenfreude. Analysis reveals that selfishness accounts for 9% of the variance in schadenfreude, while both selfishness and schadenfreude collectively explain 18% of the variance in academic jealousy. Consequently, it can be concluded that a focus on selfishness significantly predicts both schadenfreude and academic jealousy. Schadenfreude plays an important role in the link between self-centeredness and academic jealousy. The relationship between selfishness and academic jealousy is significantly explained as a mediating variable through schadenfreude, thereby demonstrating its mediating role. In other words, the increase in the tendency of individuals with high levels of selfishness to schadenfreude increases their academic envy levels.

Keywords: Selfishness; Academic jealousy; Schadenfreude; Competition; University students.

Extended Summary

Purpose

This study aims to analyze the relationship between selfishness, academic jealousy, and schadenfreude (pleasure at others' misfortunes) among university students.

Method

The sample of the study, which used a convenience sampling method and a cross-sectional research design consisted of a total of 352 university students, including 259 women and 93 men, aged between 18 and 59 years ($M = 22.54$, $SD = 5.15$), participated in the study, which was conducted online.

The participants completed the "Personal Information Form," "Schadenfreude Scale," "Academic Jealousy Scale," and "Selfishness Scale." The internal consistency coefficients for the Selfishness Scale were calculated as follows: .96 for the entire scale, .70 for adaptive selfishness, .66 for egocentric selfishness, and .51 for pathological selfishness. For the Academic Jealousy Scale, the internal consistency coefficient was .80 for the overall scale, with subfactor values of .86 for envy, .79 for self-denigration, and .72 for maturity. In the Schadenfreude Scale, the internal consistency coefficient was .74 for the entire scale, with both benign and malicious schadenfreude subfactors having a reliability of .68.

Results

The findings of the correlation analysis demonstrated the presence of moderate and significant positive relationships between academic jealousy and selfishness ($r = .41$) and between selfishness and schadenfreude ($r = .30$),

while the relationship between academic jealousy and schadenfreude was weak ($r = .22$). Regression analyses demonstrated that selfishness was a significant predictor of schadenfreude, accounting for 9% of its variance, and of academic jealousy, explaining 18%. Furthermore, schadenfreude partially mediated the relationship between selfishness and academic jealousy. These findings suggest that selfishness exerts a direct influence on academic jealousy and does so through the mediating effect of schadenfreude.

Discussion

This study investigates the mediating role of schadenfreude in the relationship between selfishness and academic envy. The main findings of the research can be summarized as follows: First, the analysis revealed a moderately positive and statistically significant association between selfishness and academic envy. This result suggests that individuals who exhibit a stronger tendency to prioritize their own interests are more likely to experience envy toward the academic achievements of others. Furthermore, the study identifies schadenfreude—defined as the pleasure derived from others' misfortunes—as a significant mediating variable in this relationship. Specifically, the findings indicate that selfish individuals may experience heightened academic envy partly because they derive satisfaction from the academic setbacks of their peers, while simultaneously striving to advance their own goals. The research also considers the role of competitive academic environments in intensifying this dynamic. It is posited that contexts characterized by heightened reward expectations (e.g., high grades, scholarships, or prestigious academic recognitions) may exacerbate the relationship between selfishness and envy, as individuals perceive others as obstacles to their own success. However, the emergence and intensity of academic envy are not solely attributable to selfishness; rather, they are influenced by a constellation of factors, including social context, self-esteem levels, subjective perceptions of academic success, and the presence or absence of social support. An additional noteworthy finding pertains to the gender distribution of the sample, which was predominantly female. This stands in contrast to prior literature suggesting that males are more prone to experiencing schadenfreude in response to the failures of same-gender peers—a tendency often linked to competitive drives and status-seeking behaviors commonly associated with masculinity. Taken together, the findings of this study underscore the critical need to foster collaboration and cultivate intellectual humility within academic settings. Encouraging students to recognize the value of collective growth and to accept their own limitations

may not only reduce the prevalence of academic envy but also promote deeper learning. Moreover, the role of educators is pivotal in establishing supportive and inclusive learning environments that help alleviate the stress and pressure engendered by competitive academic structures. In conclusion, this research elucidates the intricate interplay between selfishness, academic envy, and schadenfreude, highlighting the importance of fostering a constructive, cooperative, and psychologically supportive academic climate.

Conclusion

This research makes a significant contribution to the field by addressing a critical gap in the literature, particularly regarding emotional processes such as academic jealousy, selfishness, and schadenfreude—topics that have received relatively little attention in studies on university students. The findings highlight that competition can trigger these emotions and underscore the importance of a healthy psychosocial environment. However, the study has certain limitations. The use of convenience sampling and the gender distribution affect its generalizability. Additionally, the online data collection method may have influenced the authenticity of responses. Another limitation concerns the reliability of the pathological selfishness subdimension, which raises concerns about the validity of the scale. Future research should explore these emotions more deeply by incorporating cultural comparisons, longitudinal analyses, and qualitative methods.

Giriş

Endüstri 4.0 ile bilim, teknoloji ve yenilikçi üretim alanlarında meydana gelen büyük değişimi yakalamak adına yükseköğretim halihazırda en önemli kurumların başında gelmektedir. Bu koşullarda, başarı ve saygınlık kazanmayı önemli bir hedef olarak belirleyen gençler için akademik başarı en mühim göstergelerden biri olmaktadır. Yükseköğretim öğrencileri, mezuniyet sonrasında iş hayatına adım atabilmek için kendilerini geliştirmek ve yüksek bir ortalama ile mezun olma gayretiyle hareket etmektedir. Özellikle, kişilerin meslek seçimleri başta olmak üzere hayatlarına yön verme potansiyeli nedeniyle gerek üniversite giriş sınavları gerekse üniversite kazanıldıktan sonra devam eden sınavlar, üniversite öğrencilerini birbirleriyle yoğun bir rekabete sokmaktadır.

Yükseköğretim kurumları, toplumda nitelikli insan gücü ihtiyacını karşılama, kültürün kuşaklar arası aktarımını sağlama ve toplumsal sorunların çözümüne bilimsel yönden katkı verme gibi görevleri üstlenmektedir (Baskan,

2001). Bu görevlerin yerine getirilmesi için akademik dünyada bireylerin birbirlerinin başarılarına verdikleri tepkiler bireysel, duygusal ve toplumsal gelişimleri açısından kritik bir rol oynamaktadır. Bu bağlamda düşünüldüğünde bencillik, akademik kıskançlık ve başkasının üzüntüsüne sevinme gibi duygular, rekabet ortamının yoğun yaşandığı akademik ortamlarda ve kişiler arası ilişkilerde kendine yer bulabilmektedir. Bireylerin akademik başarı sağlamak için menfaatlerini ön planda tutarak hareket etmesi ya da diğerlerinin başarılarını tehdit olarak algılaması kurumların temel görev ve hedeflerine zarar verebilmektedir.

Alan yazını incelendiğinde, bencillik ve kıskançlığın bireyler ve gruplar üzerindeki etkilerine dair çalışmalar yapılmış olmakla birlikte, bu iki duygunun eğitim alanında ve özellikle akademik bağlamda ele alınması görece yeni gözükmetedir (Akyüz ve Durmuş, 2021; Karataş ve ark., 2022; Kıral ve Ödemiş-Keleş, 2019). Yükseköğretim öğrencilerinde sözü edilen duyguların yansımalarının nasıl olduğuna dair araştırmalar sınırlı kalmış ve öğrencilerin başarılarını etkileyen bu faktörlerin birbiriyle olan etkileşimleri yeterince incelenmemiştir.

Bu çalışma, yükseköğretim öğrencilerinde bencillik, akademik kıskançlık ve başkasının üzüntüsüne sevinme duygusu arasındaki ilişkiyi inceleyerek, bencilliğin akademik kıskançlık üzerindeki yordayıcılığını analiz etmeyi ve bu ilişkide başkasının üzüntüsüne sevinme duygusunun aracı rol oynayıp oynamadığını araştırmayı amaçlamaktadır.

Türk Dil Kurumuna (2011) göre bencil; kendi çıkarını herkesten ve herkesin çıkarından üstün tutan, sadece kendini düşünen kişi olarak tanımlanırken, bencillik bu tutumun genel bir durumu olarak ifade edilmiştir. Raine ve Uh (2018) bencilliği yaygın olarak başkalarının iyiliğinden bağımsız bir şekilde bireyin kendi refahına aşırı odaklanmasıyla ilişkilendirmiştir. Duska (2016) bencilliği, başkalarının zararına rağmen kendi çıkarlarını ön plana almak olarak tanımlamıştır. Dikkate almadan ya da önemsemeden gerçekleştirilen davranışların sonuçlarını göz ardı etmek, kendi istek ve ihtiyaçlarını önceleyerek hareket etmenin ahlaki açıdan olumsuz bir özellik olduğunu vurgulamış ve bencilliği ahlaki bir erdem olarak görmenin yanıltıcı olduğunu savunmuştur (Duska, 2016). Raine ve Uh (2018), bencillik kavramını daha iyi anlayabilmek ve değerlendirebilmek adına bir ölçme aracı geliştirmiş, çalışmanın sonucunda patolojik, egosantrik ve uyumsuz olmak üzere üç boyut elde etmişlerdir. Raine ve Uh (2018), patolojik bencilliği, kişinin kendi çıkarları

doğrultusunda başkalarına zarar verecek şekilde davranması olarak tanımlanmıştır. Bu tür bencillik; manipülasyon, faydalanma, sömürü, başkalarını istismar etme, empati eksikliği ve suç eğilimleri gibi yoğun ve zarar verici davranışlarla karakterize edilmiş ve genellikle sosyal ve etik normları göz ardı eden antisosyal davranışlarla bağlantılı olarak ele alınmıştır. Psikopatoloji alanındaki araştırmalar, patolojik bencilliğin kişilik bozuklukları ve antisosyal davranışlarla bağlantılı olduğunu ortaya koymaktadır (Özcan, 2024).

Karanlık üçlü kişilik özellikleri, özellikle narsisizm, patolojik bencillikle yakından ilişkilidir ve empati eksikliği, manipülasyon ve kendine öncelik verme eğilimleriyle tanımlanmaktadır (Kaufman ve ark., 2019; Krizan, 2018; Twenge ve Campbell, 2009). Narsistik bireyler, kendilerini başkalarından üstün görme ve yalnızca kendi çıkarlarını önemseme eğilimi taşımaktadır. Bu durum, başkalarının haklarının göz ardı edilmesine ve patolojik bencillikle örtüşen davranışların sergilenmesine yol açmaktadır. Nitekim Yılmaz (2019) tarafından yapılan bir çalışmada, bencilliğin empati ve narsisizm arasındaki ilişkide aracı bir rol oynadığı ortaya çıkarılmıştır.

Egosantrik bencillik, bireyin yalnızca kendi benliğine odaklandığı, davranışlarının başkalarına sağlayabileceği faydayı önemsemediği ve zarar verici sonuçları da dikkate almadığı bir bencillik türü olarak açıklanmaktadır (Raine ve Uh, 2018). Bu tür bencillik, başkalarının duygusal ihtiyaçlarına kayıtsızlık, özveriden kaçınma, kaynaklarını paylaşmama, duyarsızlık ve empati yoksunluğu gibi özellikler ile ilişkilendirilmektedir. Raine ve Uh (2018) uyumsal bencilliği, bireyin kendisini ve yakın çevresini gözeterek başkalarına da fayda sağlayabildiği bir bencillik biçimi olarak tanımlamaktadır.

Türk Dil Kurumuna (2011) göre kıskançlık; bir kimse üstünlük gösterdiğinde veya sevilen birinin başkasıyla ilgilendiği düşüncesine kapıldığında ortaya çıkan olumsuz tutum, güncülük, hasetçilik, hasetlik ya da hasutluk olarak tanımlanmıştır. DeSteno ve Salovey (1996) kıskançlığı bir ilişkinin tehdit edilme algısıyla tetiklenen karmaşık ve çok boyutlu bir duygusal fenomen olarak ele almıştır. Kıskançlığın, tamamen evrimsel kuramlarla ve biyolojik faktörlerle açıklanamayacağını, kavramı anlamak için toplumsallaşma ve bilişsel süreçlerin dikkate alınması gerektiğini söylemiştir. Smith ve Kim (2007), kıskançlığın bireyler arası ilişkilerde yıkıcı sonuçlara yol açabilecek karmaşık bir duygu olduğunu belirtmiş ve bu duygunun kişinin öz saygısına zarar verebileceğini vurgulamıştır. Parrott ve Smith (1993), kişinin bir ilişkisini tehdit eden bir durumu algılaması sonucu yaşadığı duygusal tepkiler ve

bununla ilişkili davranışlar olarak tanımlamıştır. Miceli ve Castelfranchi (2007) kişilerin yalnızca diğerlerinin sevgisini veya saygısını değil kendisine ait olmayan eser, itibar, düşünce, ev gibi mülkleri de kıskanabileceğini öne sürmüştür. Kıskançlığın yalnızca başkalarının sahip olduğu avantaj ve fırsatlara yönelik bir arzu duyulmasıyla sınırlı kalmadığı, aynı zamanda bu avantajlar karşısında bireyin kendisini daha aşağı bir konumda algılamasına neden olduğu ifade edilmiştir.

Kıskançlık, bu bağlamlar dikkate alınarak düşünüldüğünde akademik alanda bilgi, statü ve değer kaybı ya da bireyin sahip olduğu yahut olabileceği konumun başka biri tarafından alınması sonucunda ortaya çıkabilmektedir. Akademik kıskançlık, bireylerin başkalarının akademik başarılarını kendi başarısına yönelik bir tehdit olarak algılaması ve bu başarılar karşısında olumsuz, karmaşık duygular geliştirmesi şeklinde tanımlanmaktadır. Birey, kendisine ait olmayan kabiliyet, ilgi, deneyim ve bilginin benzer ya da yakın statüdeki kişiler tarafından edinilmesini istemeyebilmektedir.

Özdemir ve Erdem (2020), üniversitelerde kıskançlık için uygun zemin sağlayan rekabet, kariyer hırsı, kıyaslama ve yükselme amacı gibi çok boyutlu faktörlerin varlığının önemine dikkat çekmektedir. Bu faktörler, öğrenciler arasında başarı temelli karşılaştırmaları artırmaktadır. Bireyler, akademik başarılarının sürekli olarak değerlendirilmesi nedeniyle baskı hissedebilmektedir. Bu durum, akademik kıskançlığın hem duygusal hem de davranışsal düzeyde kendini göstermesine zemin hazırlamaktadır.

Schadenfreude, bir kişinin başkalarının talihsizliklerinden zevk alma duygusu olarak tanımlanmaktadır. Almanca kökenli bu terim, "schaden" (zarar) ve "freude" (sevinç) kelimelerinin birleşiminden türetilmiştir ve bireyin, başka birinin başarısızlığı ya da üzüntüsü karşısında duyduğu gizli hazza iştah etmektedir. Van Dijk ve arkadaşları (2006) schadenfreude'yi, bir hedef kişi veya grubun başına gelen talihsiz, üzücü ya da sıkıntı verici bir olaya yönelik ortaya çıkan sevinç, haz alma veya keyiflenme duygusu olarak tanımlamaktadır. Başkasının üzüntüsüne sevinme özellikle rekabetçi ortamlarda sıkça ortaya çıkan ve bireyler arası ilişkilerde önemli rol oynayan bir duygu olarak ele alınmaktadır (Smith, 2013). Schadenfreude'nin tanımlarından da yola çıkarak kıskançlık, rekabet ve adalet algısı gibi kavramlarla daha iyi anlaşılabilir olduğu düşünülmektedir.

Van Dijk ve arkadaşları (2006) başkasının üzüntüsüne sevinmenin ge-

nellikle kıskançlık ile bağlantılı olduğunu ve bireylerin benzer özelliklere sahip olması durumunda güçlü bir şekilde ortaya çıktığını öne sürmüştür. Van de Ven ve arkadaşları (2009) kıskançlığı iyi niyetli kıskançlık ve kötü niyetli kıskançlık olmak üzere iki kategoriye ayırmıştır. İyi niyetli kıskançlık, bireyin kıskanılan kişiye benzemek için kendini geliştirme motivasyonunu içerirken kötü niyetli kıskançlık, kıskanılan kişiyi aşağı çekme ve onun talihsizliğini görmekten haz duyma arzusunu barındırmaktadır. Başkasının konumunu baltalamaya yönelik motivasyon içeren, diğer kişiye zarar verme arzusunu barındıran kötü niyetli kıskançlık başkasının üzüntüsüne sevinme ile ilişkilendirilirken iyi niyetli kıskançlık böyle bir tepkiyi öngörmemektedir. Greenier (2021) tarafından yapılan bir çalışmada, hoşlanmanın başkasının üzüntüsüne sevinme üzerindeki temel etkisinin belirgin olduğu ve özellikle kötü niyetli kıskançlık ve hoşlanmamanın birlikte başkasının üzüntüsüne sevinmeyi arttırdığı bulunmuştur.

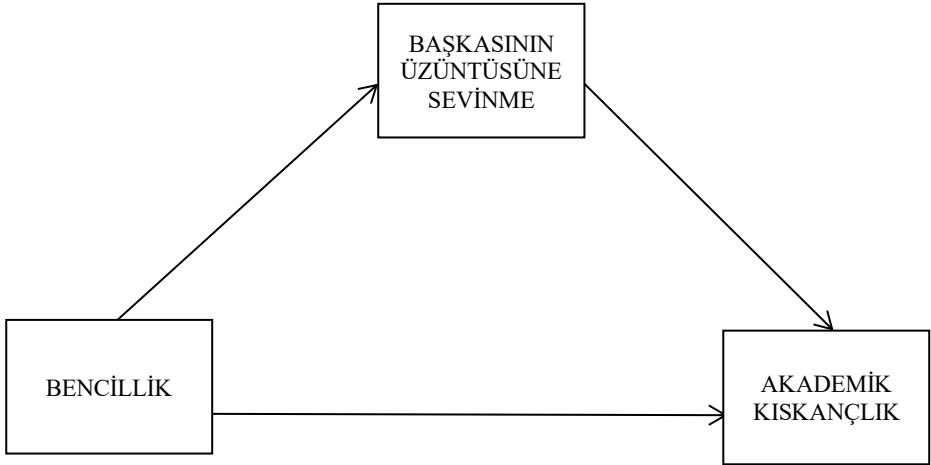
Sudirman ve arkadaşları (2025), üniversite öğrencilerde özsaygı düzeyinin başkalarının üzüntülerine sevinme üzerinde anlamlı bir etkisi olduğunu ve özsaygı yükseldikçe başkalarının üzüntülerine sevinmenin azaldığını ortaya koymuştur. Sultan ve Malik (2025), üniversite öğrencilerinde başkalarının üzüntüsüne sevinmenin, yukarı yönlü sosyal karşılaştırmalarla birlikte kötücül haset aracılığıyla dolaylı olarak ortaya çıktığını göstermişlerdir. Kwon (2025), başkasının üzüntüsüne sevinmenin saldırganlık, adalet arayışı ve kıskançlık gibi motivasyonel kaynaklarla ilişkili olduğunu ve bu duygunun sosyal karşılaştırma süreçleri ve beynin ödül sistemiyle bağlantılı şekilde ortaya çıktığını belirtmiştir. Empati ile zıt yönde işleyen bu duygunun, prososyal davranışları azaltabileceği vurgulanmış ve özellikle okul temelli ahlak eğitimi programlarının başkasının üzüntüsüne sevinmeyi azaltılabileceği önerilmiştir. Yazar, rekabetçi okul ortamlarının bu duyguyu tetiklediğini ve iş birliğine dayalı ortamların desteklenmesi gerektiğini savunmuştur. Romadhana ve arkadaşlarının (2025), ortaokul öğrencileriyle yürüttükleri nicel çalışmada, başkasının üzüntüsüne sevinmenin zorbalık davranışıyla pozitif yönde ilişkili olduğunu göstermiştir. Özdenetimi yüksek olan öğrencilerde bu ilişki daha zayıf gözlemlenmiş, dolayısıyla özdenetimin düzenleyici rolü olduğu ifade edilmiştir. Araştırma sonucunda, schadenfreude'un zorbalık davranışını artırıcı bir unsur olduğu ve bireysel kontrol becerilerinin bu etkiyi azaltabileceği belirtilmiştir.

Bu araştırma, üniversite öğrencileri arasında akademik kıskançlık, başkasının üzüntüsüne sevinme, bencillik duyguların yaygınlığına ve bu unsurların ilişkilerine ışık tutmayı amaçlamaktadır. Başkasının üzüntüsüne sevinme gibi karmaşık duyguların bencillik ve akademik kıskançlık üzerindeki etkisinin henüz yeterince açıklanamamış olması, bu çalışmanın yapılmasının temel gerekçesini oluşturmaktadır. Bu nedenle, araştırmada bencilliğin akademik kıskançlığı yordayıp yordamadığı (H1) ve başkasının üzüntüsüne sevinmenin bu ilişkiyi aracılık rolüyle güçlendirip güçlendirmedığı (H2) incelenmektedir. Böylelikle, üniversite ortamında bireyler arası etkileşimleri ve akademik başarıya dair psikolojik faktörleri daha iyi anlama fırsatı sunulmaktadır.

Yöntem

Araştırma Modeli

Araştırmanın bağımsız değişkeni olan bencilliğin, bağımlı değişken olan akademik kıskançlık üzerindeki etkisi doğrudan; başkasının üzüntüsüne sevinmenin bencillik ile ilişkisi sonucu akademik kıskançlığı etkilemesi ise dolaylı olarak test edilmiştir.

Şekil 1. Araştırmanın Modeli

Bireylerin bencillik eğilimleri, genellikle kendi çıkarlarını ön planda tutmalarıyla ilişkilidir. Bu durum, başkalarının akademik başarılarını kendileri için bir tehdit olarak algılamalarına ve kıskançlık duymalarına yol açabilir.

H1: Bencillik, akademik kıskançlığı yordamaktadır.

Bencil bireyler, başkasının üzüntüsünü, başarısızlığını kendi üstünlükleri lehine olacak biçimde yorumlayabilir ve bu durum, akademik ortamlarda

üniversite öğrencileri bağlamında düşünüldüğünde akademik kıskançlık duyabilirler. Başkalarının başarısızlıklarına sevinme eğilimi, bencillikle birlikte çalışarak akademik kıskançlık düzeyini artırabilir. Çünkü bu duygu, hem rakip olarak görülen kişilerin zayıflıklarını ön plana çıkartırken hem de bencil bireyin kendi statüsünü güçlendirdiği hissini pekiştirmektedir. Dolayısıyla başkasının üzüntüsüne sevinme, bencillik ve akademik kıskançlık arasındaki ilişkiyi güçlendiren bir aracı değişken olarak değerlendirilebilir.

H2: Başkasının üzüntüsüne sevinme, bencillik ve akademik kıskançlık arasındaki ilişkide aracı bir rol oynar.

Çalışma Grubu

Kolayda örnekleme yönteminin kullanıldığı araştırmanın örneklemini yükseköğretim öğrencileri oluşturmaktadır. Çevrim içi olarak ulaşılan yaşları 18-59 arasında değişen ($\bar{X} = 22.54$, $S = 5,15$) 259'u kadın 93'ü erkek olan 352 üniversite öğrencisi katılmıştır. Katılımcıların not ortalamalarına ilişkin dağılım incelendiğinde, %6,'sının 0-1,99, %18,5'inin 2-2,49, %33'ünün 2,5-2,99, %31'inin 3-3,49 ve %11,5'inin 3,5-4 aralığında olduğu görülmüştür. Ekonomik durumlarına göre ise, %16,5'i gelirinin giderinden az olduğunu, %47,7'si gelirinin giderine eşit olduğunu ve %35,8'i gelirinin giderinden fazla olduğunu belirtmiştir.

Veri Toplama Araçları

Katılımcılara “Kişisel Bilgi Formu”, “Başkasının Üzüntüsüne Sevinme Ölçeği (BÜSÖ)”, “Akademik Kıskançlık Ölçeği (AKÖ)” ve “Bencillik Ölçeği (BÖ)” uygulanmıştır.

Kişisel Bilgi Formu

Araştırma grubunun sosyo-demografik özellikleri ile ilgili bilgi edinmek için araştırmacı tarafından oluşturulmuştur. Kişisel bilgi formunda katılımcılara yaş, cinsiyet, ailelerinin gelir durumları, okudukları bölüm ve not ortalaması sorulmuştur.

Başkasının Üzüntüsüne Sevinme Ölçeği

Crysel (2014) tarafından geliştirilen Schadenfreude Ölçeği, Başkasının Üzüntüsüne Sevinme Ölçeği adıyla Sevinçli ve Abayhan (2022) tarafından Türkçeye uyarlanmıştır. Orijinal ölçekte olan 12. madde Türkçe formundan çıkarılmıştır. Ölçek 11 maddeden ve iki boyuttan oluşmaktadır ve bu çalışmada 5'li Likert tipinde puanlanmıştır. Ölçekte iyicil başkasının üzüntüsüne sevinme (örn., “*Yere düşmüş bir kişinin yerden kalkmasına yardım etmeden*

önce ona gülmüşlüğüm vardır.”) ve kötücül başkasının üzüntüsüne sevinme (örn., “Diğerlerinin düşük not alması hoşuma gider.”) olmak üzere iki faktörlü yapı bulunmaktadır. 1, 2, 5, 8, 9 ve 11. maddeler ters olarak kodlanmış. İç tutarlılık katsayısını belirlemek amacıyla Cronbach Alfa değeri dikkate alınmıştır. Ölçeğin altı maddeden oluşan iyicil olarak başkasının üzüntüsüne sevinme faktörünün iç tutarlılık katsayısı .71, beş maddeden oluşan kötücül olarak schadenfreude faktörünün iç tutarlılık katsayısı ise .62’dir. Tüm ölçeğin iç tutarlılık katsayısı ise .71 olarak bulunmuştur. Bu çalışmada ise tüm ölçeğin iç tutarlılık katsayısı .74 iyicil başkasının üzüntüsüne sevinme .68; kötücül başkasının üzüntüsüne sevinme .68 olarak hesaplanmıştır.

Akademik Kıskançlık Ölçeği

Katılımcıların akademik kıskançlık düzeyini belirlemeye yönelik kullanılmıştır. Koçak (2019) tarafından geliştirilmiştir. 19 maddeden oluşan üç faktörlü bir yapısı bulunmaktadır. Altı maddeden oluşan Olgunluk (örn., “Sınavlarda benden daha yüksek puan alanları tebrik ederim.”), altı maddeden oluşan Kendine Yönelme (örn., “Arkadaşlarımla ders konularında rekabet etmekten hoşlanırım.”) ve yedi maddeden oluşan Haset (örn., “Sınavlarda benden yüksek puan alan arkadaşlarıma kinlenirim.”) faktörlerinden oluşmaktadır. Akademik Kıskançlık Ölçeği, "Kesinlikle katılmıyorum" ile "Kesinlikle katılıyorum" şeklinde beşli Likert tipi derecelendirme sistemiyle yapılandırılmıştır. Olgunluk alt boyutunda yer alan sorular ters kodlanmıştır. Toplam ölçek için Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı .78, Haset alt faktörünün .84, Kendine yönelme alt faktörünün .84, Olgunluk alt faktörünün .82 olarak bulunmuştur. Bu çalışmada ise tüm ölçeğin iç tutarlılık katsayısı .80; Haset .86; Kendine Yönelme .79; Olgunluk alt faktörü için .72 olarak hesaplanmıştır.

Bencillik Ölçeği

Raine ve Uh (2018) tarafından geliştirilmiş olan “Bencillik Ölçeği”nin Yılmaz (2018) aracılığıyla Türkçe uyarlaması yapılmıştır. 24 maddeden oluşan ölçekten altı madde çıkarılarak 18 maddeden oluşan üç faktörlü bir yapı elde edilmiştir. Altı maddeden oluşan Uyumsal Bencillik (örn., “Arkadaşlarımı, avantaj kazanmak için zaman zaman manipüle ederim.”), altı maddeden oluşan Egosantrik Bencillik (örn., “Hedeflerime ulaşmam söz konusu olduğunda başkalarını dikkate almam.”) ve altı maddeden oluşan Patolojik Bencillik (örn., “Yapmak istediğim şey, başkalarını zarara uğratacaksa da yaparım.”) alt boyutlarından oluşmaktadır. Derecelendirme kategorisi, "Onaylamıyorum", "Kararsızım" ve "Onaylıyorum" şeklinde üçlü Likert tipi olarak

belirlenmiştir. Geliştirilen bencillik ölçeğinin güvenilirlik değeri için hesaplanan Cronbach Alfa değerleri, Egosantrik Bencillik alt boyutu için .76, Uyumsal Bencillik alt boyutu için .63, Patolojik Bencillik alt boyutu için .60 ve ölçeğin tamamı için .81 olarak bulunmuştur. Bu çalışmada ise tüm ölçeğin iç tutarlılık katsayısı .96; uyumsal bencillik .70; egosantrik bencillik .66; patolojik bencillik .51 olarak hesaplanmıştır.

Veri Toplanması ve Analizi

Araştırmanın yürütülebilmesi için Fenerbahçe Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu'ndan 25.05.2024 tarihinde 2024/6-6 karar numarası ile etik uygunluk raporu teslim alınmıştır. Veri toplama araçları üniversite öğrencilerine bireysel olarak uygulanmıştır. Araştırmanın amacı forma başlamadan önce katılımcılara bir yönerge ile verilmiştir. Yönergede çalışmanın gönüllülük esasına dayandığı, verilerin toplu bir şekilde değerlendirileceği, çalışmanın istendiği takdirde sonlandırılabilceği ve elde edilen verilerin hiçbir şekilde üçüncü kişilerle paylaşılmayacağı bilgisi verilmiştir. Ölçeklerin doldurulma süresi katılımcının okuma ve anlama hızına göre 10-15 dakika arasında değişmektedir. Uygulama kapsamında toplam 352 öğrenciye Temmuz – Ağustos 2024 tarihlerinde, internet ortamına yüklenen soru formlarının linkleri iletilerek ve yüz yüze olacak şekilde ulaşılmıştır.

Katılımcıların cinsiyet, yaş ve öğrenim gördükleri bölüme ilişkin toplanan kişisel bilgiler analiz edilerek frekans ve yüzde değerleri hesaplanmıştır. Bu analizler örneklemin yapısını betimlemek ve sonuçların genellenebilirliğini değerlendirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Katılımcılardan alınan veriler uygun istatistiksel analizlerle değerlendirilmiştir. Verilerin analizinde SPSS (Statistical Package for Social Sciences) 27 istatistik programı kullanılmıştır. Aracılık analizleri SPSS'te kullanılan PROCESS v4.2 eklentisi (Hayes, 2013) ile gerçekleştirilmiştir. Hayes'in (2013) önerileri doğrultusunda toplam, doğrudan ve dolaylı etkiler Model 4 kullanılarak belirlenmiştir. Araştırma değişkenlerine ilişkin betimsel istatistikler (aritmetik ortalama, standart sapma, çarpıklık ve basıklık değerleri) hesaplanmıştır. Ölçeklerin verilmiş sırası, değişkenler arası ilişkilere dair veri toplama sürecini tutarlı hale getirmektedir. Önce yordayıcı (bağımsız) değişkenler, sonra aracı değişken ve en son bağımlı değişken ölçülerek istatistiksel analizlerin geçerliliği artırmak, sıralama etkilerini kontrol etmek ve modelin mantığını yansıtmak amacıyla sırasıyla Bencillik Ölçeği, Başkasının Üzüntüsüne

Sevinme (Schadenfreude) Ölçeği, Akademik Kıskançlık Ölçeği uygulanmıştır.

Değişkenler arasındaki ilişkiler Pearson Momentler çarpımı korelasyon analizleri ve doğrusal regresyon analizleri yapılarak belirlenmiştir. Ayrıca başkasının üzüntüsüne sevinmenin aracılık etkisinin incelemesinde bootstrap yöntemi (5000 yeniden örnekleme özelliği) kullanılmıştır. Analizlerde anlamlılık düzeyi $p < .05$ olarak belirlenmiştir.

Analizler gerçekleştirilmeden regresyon sayıtlarından normallik, doğrusallık, eş varyanslılık, hataların normal dağılımı ve çoklu bağıntı (Field, 2009) ile ilgili değerlendirme yapılmıştır. Öncelikle akademik kıskançlık, bencillik ve başkasının üzüntüsüne sevinme puanlarının çarpıklık ve basıklık değerleri hesaplanmıştır. İki katılımcının yanıtları uç değerlerde olmaları nedeniyle analizden çıkarılmıştır.

Çarpıklık değerleri arasında en düşük değer $-.52$, en yüksek değer ise $.67$ olarak hesaplanmış ve bu değerler arasında değiştiği tespit edilmiştir. Basıklık değerleri arasında ise en düşük değer $-.77$, en yüksek değer ise $.23$ hesaplanmıştır. Normal dağılım için ± 2 aralığındaki çarpıklık ve basıklık değerleri kabul edilebilir olarak tanımlanmaktadır ve normal dağılımı karşılandığına karar verilmiştir (George ve Mallery, 2010).

Ayrıca histogram grafikleri incelendiğinde eğrinin normale yakın dağılım gösterdiği görülmüştür. Normal dağılım eğrisinin ve ayrıca saçılma grafiklerinin incelenmesi sonucunda doğrusallık, eş varyanslılık ve hataların normal dağılımı sayıtlarının karşılandığı kabul edilmiştir. Araştırma değişkenleri arasındaki ilişkilerin incelendiği korelasyon analizlerinde korelasyon kat sayılarının $.70$ 'den az olduğu için çoklu bağıntı sorunu olmadığı (Tabachnick ve Fidell, 2013) değerlendirilmiştir.

Bulgular

Korelasyon Bulguları

Yapılan Pearson Momentler Çarpımı korelasyon analizlerinin sonuçları Tablo 1'de gösterilmiştir. Yer alan bulgulara göre tüm değişkenlerin birbiriyle istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler olduğu görülmektedir. Korelasyon katsayıları Cohen'in (1988) sınıflandırmasına (zayıf: $r = .10$, orta düzeyde: $r = .30$, güçlü: $r = .50$) göre değerlendirildiğinde; akademik kıskançlık ile bencillik arasında $.41$ oranında anlamlı ve orta düzeyde pozitif bir korelasyon saptanmıştır. Akademik kıskançlık ile başkasının üzüntüsüne sevinme arasında $.22$

oranında anlamlı fakat zayıf pozitif bir korelasyon bulunmuştur. Ayrıca, bencillik ile başkasının üzüntüsüne sevinme arasında .30 oranında anlamlı ve orta düzeyde pozitif bir ilişki saptanmıştır.

Tablo 1. Betimsel İstatistikler ve Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Analizlerinin Sonuçları

Değişkenler	Ort.	SS	1	2	3
1. Bencillik	33.86	6.51	-		
2. Akademik Kıskançlık	41.32	9.77	.41*	-	
3. Başkasının Üzüntüsüne Sevinme	25.66	7.72	.30*	.22*	-

* $p < .001$

Regresyon Bulguları

Çalışmada ilk olarak bencilliğin başkasının üzüntüsüne sevinme ile olan ilişkisi incelenmiştir. Tablo 2'de görüldüğü gibi, bencilliğin başkasının üzüntüsüne sevinmeyi anlamlı bir şekilde yordadığı bulunmuştur ($B = .35$, %95 GA [.16, .29], $p < .001$, a yolu). Yapılan analizde, modelin anlamlı olduğu ve bencilliğin başkasının üzüntüsüne sevinme üzerinde %9'luk bir varyans açıkladığı tespit edilmiştir ($F(1, 349) = 33,36$, $p < .001$). Bu bulgu, bencillik düzeyinin başkasının üzüntüsüne sevinme davranışını anlamlı bir şekilde etkilediğini göstermektedir.

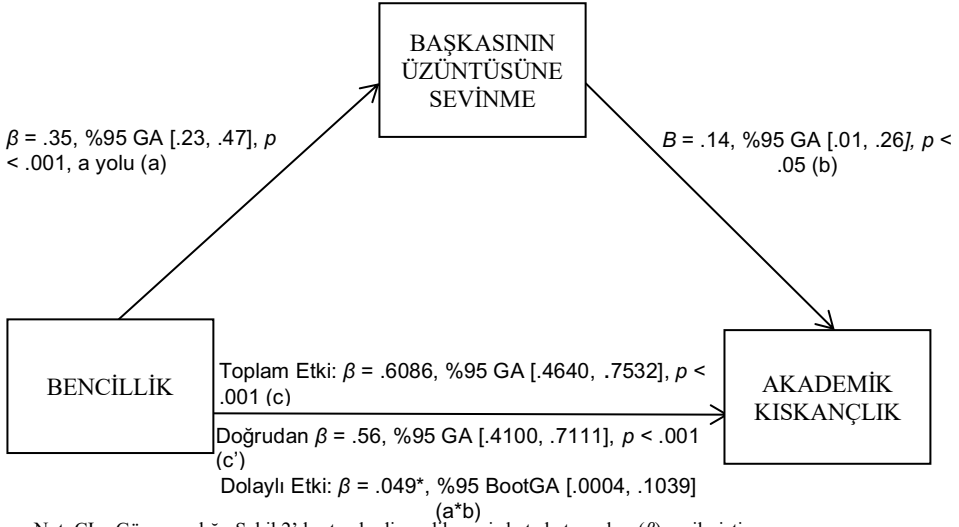
Yapılan ikinci regresyon analizinde ise bencilliğin ve başkasının üzüntüsüne sevinmenin, akademik kıskançlık üzerinde nasıl bir etkisi olduğu incelenmiştir. İki değişkenin akademik kıskançlık üzerindeki etkisi modelde anlamlı bulunmuş ve bu modelin toplam varyansın %18'ini açıkladığı belirlenmiştir ($F(2, 348) = 36,88$, $p < .001$). Bencillik ($B = .56$, %95 GA [.40, .72], $p < .001$) akademik kıskançlığı pozitif yönde anlamlı bir şekilde yordarken, başkasının üzüntüsüne sevinme ($B = .14$, %95 GA [.01, .26], $p < .05$ b yolu) de anlamlı bir etkide bulunmuştur. Bu sonuçlar, bencillik ve başkasının üzüntüsüne sevinmenin akademik kıskançlık üzerinde birlikte pozitif etkiler yarattığını ortaya koymaktadır.

Tablo 2. Bencilik İçin Yapılan Regresyon Analizlerinin Sonuçları

Yordayan Değişkenler	Sonuç Değişkenleri							
	Başkasının Üzüntüsüne Sevinme (M)				Akademik Kıskançlık (Y)			
	B	SH	β	t	B	SH	β	t
Sabit	13,79	2,1		6,6**	18,83	2,67		7,04**
Bencilik (X)	.35	.06	.30	5,78**	.56	.08	.37	7,32**
Başkasının Üzüntüsüne Sevinme (M)					.14	.07	.11	2,13*
	$R^2 = .09$				$R^2 = .18$			
	$F(1, 349) = 33,36, p < .001$				$F(2, 348) = 36,88, p < .001$			

Not: B = Standardize edilmemiş beta kat sayısı, β = Standardize edilmiş beta kat sayısı, SH = Standart hata
* $p < .05$, ** $p < .001$

Bencilik ile akademik kıskançlık arasındaki ilişkide başkasının üzüntüsüne sevinmenin aracı rolü incelenmiştir. Aracılık rolünün incelenmesi amacı ile toplam etki (doğrudan ve dolaylı etkilerin toplamı) ve dolaylı etki (a*b) hesaplanmıştır. Analiz sonuçlarına göre, toplam etki modeli anlamlı bulunmuş ($R^2 = .1642$, $F(1, 349) = 68.56$, $p < .001$). Aracı değişken olarak başkasının üzüntüsüne sevinme eklendiğinde doğrudan etkinin de anlamlı olduğu gözlemlenmiştir. Toplam etki modelindeki standardize edilmemiş beta katsayısının ($\beta = .6086$, %95 GA [.4640, .7532], $p < .001$) doğrudan etki modeline ($\beta = .5606$, %95 GA [.4100, .7111], $p < .001$) göre de daha yüksek olması sebebiyle aracı rolü olduğu belirlenmiştir. Aracılık rolü, orijinal veriden üretilen 5000 bootstrap örneklem üzerinde incelenmiş ve %95 güven aralığı (GA) dikkate alınmıştır. Bu yöntemle göre, güven aralığı içerisinde “0” değerinin bulunmaması, aracılık rolünün anlamlı olduğuna işaret etmektedir (Preacher ve Hayes, 2008). Bootstrapping yöntemi kullanılarak yapılan analizler de dolaylı etki modelinde güven aralığında sıfır bulunmadığını ($\beta = .0481$, %95 BootGA [.0004, .1039], $p < .001$) ve sonuç olarak modelin anlamlı olduğunu göstermiştir.

Not: CI = Güven aralığı. Şekil 2'de standardize edilmemiş beta kat sayıları (β) verilmiştir.

* $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

Şekil 2. Başkasının Üzüntüsüne Sevinme İçin Aracılık Modeli

Tartışma

Bu çalışmanın temel amacı, bencillik ile akademik kıskançlık arasındaki ilişkide başkasının üzüntüsüne sevinmenin aracılık rolünü incelemektir. Araştırmanın sonucunda elde edilen bulgular, başkasının üzüntüsüne sevinmenin, bencillik ile akademik kıskançlık arasındaki ilişkide bir aracılık rolü oynadığını göstermektedir. Bu bulguya göre, bencillik kendi çıkarlarını gözetmenin etkisiyle başkalarının başarısızlıklarına duydukları sevinme aracılığıyla, kıskançlık duygusunu daha derinden deneyimleme eğiliminde olduklarını ortaya koymaktadır.

Sonuçlar ayrıca, bencilliğin akademik kıskançlıkla orta düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişkisi olduğunu göstermiştir. Bu durum, bireylerdeki öz odaklılık eğiliminin akademik çevrelerdeki kıskançlık duygularını tetikleyebileceği şeklinde yorumlanabilir. Akademik ortamda bireylerin hem kişisel başarı beklentilerinin yüksek olması hem de sosyal karşılaştırma süreçlerinin yoğunlaşması, bu ilişkiyi açıklayan önemli faktörler arasında yer almaktadır. Sosyal karşılaştırma kuramına göre, bireyler kendi yetenek ve başarılarını değerlendirmek için başkalarıyla kıyaslama yapma eğilimi göstermektedir (Festinger,

1954). Sultan ve Malik'in (2025) çalışmasında da başkasının üzüntüsüne sevinmenin yukarı yönlü sosyal karşılaştırmalar ve kötücül haset aracılığıyla dolaylı olarak ortaya çıkabileceği ifade edilmektedir. Bu bulgu, özellikle başarıya yönelik sosyal kıyaslamaların yoğun olduğu akademik ortamlarda, öğrencilerin başarı ya da başarısızlıklarını çevrelerindeki performansına bağlı olarak değerlendirme eğiliminde olabileceklerini düşündürmektedir. Bu çerçevede, akademik ortamlarda kıyaslamalar genellikle notlar, akademik ödüller, burslar ve diğer başarı kriterleri etrafında akademik performanslarını arttırmak ve fark yaratmak adına, başkalarıyla bilgi paylaşmaktan kaçınma, bildiklerini saklama veya ders çalıştığını inkar etme, yalan söyleme gibi manipülatif davranışlar sınıf arkadaşlarından daha yüksek notlar alarak derece elde etmek, dersi veren öğretim üyesi ile ilişkisini güçlendirmek gibi unsurlarla rekabet ortamının yarattığı baskı ve stres, bencillik ve akademik kıskançlık duygusu arasındaki ilişkiyi körükleyebilmektedir.

Rekabetçi ortam ve sonucunda elde edilecek ödüle dayalı olarak bu ilişkiyi açıklamak mümkündür. Beklenti Kuramı (Vroom, 1964) bireylerin, çabalarının belirli bir ödüle ulaşma olasılığına olan inançlarına dayanarak motive olduklarını öne sürer. Yüksek notlar, burs kazanma, derece elde etme, prestijli staj ve iş imkanları ödül olarak düşünüldüğünde, öğrenciler kazanımlara ulaşmak için başkalarını engel görme eğilimiyle hareket edebilirler. Ödül beklentilerini korumak için bencillik ve akademik kıskançlık ilişkisi ödül beklentilerinin etkisi altında da şekillenebilir.

Bununla birlikte, ilişki düzeyinin orta seviyede olması, bencilliğin akademik kıskançlık üzerindeki etkisinin tek başına belirleyici olmadığını göstermektedir. Akademik kıskançlık, bireylerin sosyal çevreleri, özsaygı düzeyleri, akademik başarı algıları ve sosyal destek gibi birçok faktörle de etkileşim içerisinde. Bu nedenle, bencilliğin akademik kıskançlık üzerindeki etkisi, diğer bireysel ve çevresel değişkenlerle birlikte değerlendirilmelidir. Örneğin, sınıf öğretmenlerinin öğrenciler arasındaki rekabetin yarattığı baskı ve stresin, bazı öğrencilerin gerçek potansiyellerini sergilemelerini engellediğini belirten çalışmalar (Kurumanoğlu ve Aksoy, 2021) bu çok boyutluluğu desteklemektedir.

Kendini Belirleme Kuramı (Deci ve Ryan, 1985) motivasyonu içsel ve dışsal motivasyon olarak iki başlık altında kategorize etmektedir. İçsel motivasyonu öğrenme ve gelişim gibi kişisel tatmin kaynaklarıyla ilişkilendirir-

ken, dışsal motivasyon sosyal statü, ödüller, başarı gibi etmenlerle açıklanmaktadır. Bencil bireylerin genellikle dışsal motivasyon kaynaklarına daha fazla önem verdiği, ödül ve statü gibi unsurların onlar için temel güdüleyici faktörler olduğu söylenebilir. Bu durum, bencil bireylerin başkalarının akademik başarılarını bir tehdit olarak algılamasına ve akademik kıskançlık duygularını daha yoğun deneyimlemesine neden olabilir.

Amaç Yönelim Kuramı (Dweck, 1986) bireylerin motivasyonlarını öğrenme odaklı ve performans odaklı hedefler olarak ikiye ayırmaktadır. Öğrenme odaklı bireyler bilgi ve beceri edinmeye önem verirken, performans odaklı bireyler başarılarını diğer bireylerle kıyaslama yoluyla değerlendirmektedir. Performans odaklı bireyler, başarılarını diğerleriyle kıyaslayarak kendi değerlerini belirlemektedir. Bu durum, bencillik eğilimleriyle örtüşürülebilir, kendi menfaatlerini önemsemelerinden kaynaklı rekabetin artması ve akademik kıskançlığın ortaya çıkmasıyla sonuçlanabilmektedir.

Başkasının üzüntüsüne sevinme ile akademik kıskançlık arasında ise düşük düzeyde pozitif bir ilişki bulunmaktadır. Bu araştırmanın bulguları, başkasının üzüntüsüne sevinmenin kıskançlık ile olan ilişkisini vurgulayan Van de Ven ve arkadaşları (2015) ile uyumluluk göstermektedir. Ancak, başkasının üzüntüsüne sevinme ile akademik kıskançlık arasındaki ilişkinin görece düşük düzeyde olması, bu duygu özelinde farklı dinamiklerin etkili olabileceğine işaret etmektedir.

Kuipers (2014), rekabetçilik ve başkasının üzüntüsüne sevinme arasındaki ilişkiyi incelemiş, başkasının kaybının kazanç olarak görülmesinin ve bu kayıptan dolayı zevk duyulmasının başkasının üzüntüsüne sevinme ile bağlantılı olduğunu belirtmiştir. Rekabetçi ortamlarda birinin kazancı diğerinin kaybı olarak görüldüğünde duygunun ortaya çıkmasını daha olası hale geldiğini vurgulamıştır. Sınıf ortamında düşünüldüğünde bir öğrencinin, dersten aldığı notun sınıf arkadaşının notundan yüksek olması, başarıdan haz duymasına yol açarken; arkadaşının daha düşük not alması, başkasının üzüntüsüne sevinme duygusunu tetikleyebilir, diğerinin dezavantajı kendisinin avantajı olarak algılanabilir. Smith (2013), başkasının üzüntüsüne sevinmenin özellikle özsaygısı düşük bireylerde daha yoğun yaşandığını ve kişinin kendi eksikliklerini başkalarının başarısızlıkları üzerinden telafi etmeye çalıştığını belirtmiştir. Bu bağlamda, Sudirman ve arkadaşlarının (2025) bulguları da üniversite öğrencilerinin özsaygı düzeylerinin başkasının üzüntüsüne sevinme üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu ve özsaygı düzeyi arttıkça bu duygunun

azalma eğiliminde olduğu bulunmuştur. Özsaygısı düşük bireylerin, özellikle akademik ortamlarda sosyal karşılaştırma süreçlerinde kendilerini yetersiz hissettiklerinde, başkalarının başarısızlıklarına, üzüntülerine daha sevinme eğiliminde olabilecekleri söylenebilir. Bu durum, akademik kıskançlıkla olan zayıf ancak anlamlı ilişkiyi açıklamaya yardımcı olabilir.

Kwon'un (2025) çalışması, başkasının üzüntüsüne sevinmenin yalnızca bireysel düzeydeki kıskançlık ya da saldırganlık gibi dürtülerle sınırlı kalmadığını, sosyal karşılaştırma süreçleri ve grup dinamikleri yoluyla pekiştirilen yapısal bir duygu olduğunu vurgulamaktadır. Bu bağlamda, bireylerin başkalarının başarısızlıklarına sevinmesinin yalnızca kişisel bir eğilim olmadığı, aynı zamanda sosyal öğrenme ve normatif rekabet kültürüyle de beslendiği ileri sürülebilir. Romadhana ve arkadaşlarının (2025) ortaokul öğrencileriyle yaptığı çalışma ise bu duygunun davranışsal düzlemde ne tür yıkıcı sonuçlara yol açabileceğini göstermektedir. Araştırmada, başkasının üzüntüsüne sevinmenin zorbalık davranışını artırdığı ve özdenetimi düşük bireylerde bu ilişkinin daha güçlü olduğu belirlenmektedir. Bu bulgu da başkasının üzüntüsüne sevinmenin yalnızca içsel bir duygu değil, aynı zamanda dışı vurulan ve toplumsal etkileşimleri doğrudan etkileyen bir davranış tetikleyicisi olabileceğini göstermektedir. Eğitimde empatiyi artırmaya yönelik yapısal müdahaleler, bireylerin bu duyguyu daha az yatkın hale gelmesini sağlayabilir ancak bireyin özdenetim kapasitesi zayıfsa empatik değerlerin davranışa yansımaları da sınırlı kalabilmektedir. Dolayısıyla, yalnızca bilişsel ya da duygusal düzeyde empati geliştirmek yeterli olmayabilir; bunun yanında özdenetim becerilerinin hedeflenmesi gerekmektedir.

Başkasının üzüntüsüne sevinme ile akademik kıskançlık arasındaki düşük düzeyli pozitif ilişkiyi açıklamak adına Adil Dünya İnancı Kuramı'ndan (Lerner, 1980) yararlanmak mümkündür. Adil Dünya İnancı Kuramı'na göre insanların başına gelen kötü olayları, kişiyi hak ettiği ve olması gereken bir durum olarak değerlendirme eğiliminde olduğunu ifade eder. Akademik bağlamlarda arkadaşının başarısızlığını yeterince çaba göstermemesinin bir sonucu olarak adil olanın bu olduğunu düşünmesiyle sonuçlanabileceği ile arasındaki ilişki açıklanabilir. Bu bakış açısıyla kişi geçici bir tatmin ve memnuniyet sağlar. Başkasının başarısızlığını adil olarak algılaması sonucuyla kendi durumunu haklı çıkararak değerlendirme eğilimi gösterir. Feather ve Sherman (2002) yaptıkları çalışmayla bireyin başkalarının başarısızlığını değerlendirirken adalet algısının rolünü incelemiş ve başkasının üzüntüsüne sevinme ile

ilişkilendirilebileceğini ortaya koymuştur. Akademik kıskançlığın ortaya çıkması bu bağlamla yorumlanabilir. Demir Asma ve Coşkun (2024) nezaketsiz davranış, sosyal kimlik ve schadenfreude ilişkisinde hak etme algısının ve öfkenin aracı rolü olduğu bulunmuştur. Akademik kıskançlık, hak etme algısı ve öfkenin aracılık ettiği bir süreçle başkasının üzüntüsüne sevinme duygusuyla ilişkilendirilebilir. Özellikle, bireylerin başarıları hak edilmemiş olarak algıladığı ya da kendi çabalarının göz ardı edildiği durumlarda, bu mekanizmalar daha belirgin hale gelebilir.

Bu araştırmada katılımcı grubunun büyük bir bölümünün kadın olması dikkat çekmektedir. Van Dijk ve arkadaşlarının (2006) yaptığı çalışmalar, cinsiyet farklılıklarının başkasının üzüntüsüne sevinme deneyiminde belirleyici olduğunu ortaya koymaktadır. Erkeklerin hemcinslerinin başarısızlıklarından daha fazla haz duyduğu sonucuna erişmişlerdir. Bu çalışmada da, benzer sonuçlar elde edilmiştir. Bu bulguyu açıklamak için Sosyal Rol Kuramı'ndan (Eagly, 1987) yararlanılabilir. Kurama göre kadınların ve erkeklerin toplumda farklı sosyal rollere ve dinamiklere sahip olmasından doğan duygusal tepkiler ve davranışlar sergilemektedir. Gelenekselleşmiş toplumsal cinsiyet normlarına göre kadınlar empati gösteren, iş birliğine yatkın bir konuma yerleştirilirken, erkekler rekabet ve statü arayışıyla ilişkilendirilmektedir (Eisenberg ve Lennon, 1983). Kadınlar arasında kıskançlık ve rekabet genellikle ilişkisel düzeyde yaşanır ve doğrudan düşmanlık yerine dolaylı yollarla ifade edilirken (Crick ve Grotpeter, 1995), erkekler daha açık ve doğrudan rekabet etme eğilimi göstermektedir. Bu bağlamda, erkeklerin başkasının üzüntüsüne sevinme deneyiminin daha yüksek olması, onların rekabetçi doğası ve statü arayışı ile açıklanabilir.

Humayon ve Shoaib (2019) tıp öğrencileri üzerinde yaptıkları çalışmada rekabetçilik ve kıskançlık arasındaki ilişkinin zayıf olduğunu bulmuş; ancak erkek öğrencilerin kadınlardan daha fazla haset duyduğunu rapor etmiştir. John (2017) erkek öğrencilerin kadın öğrencilere kıyasla daha rekabetçi olduğunu ancak rekabet yoğunlaştığında erkeklerin performanslarının düştüğünü, kadınların ise bu tür durumlarda performanslarını daha istikrarlı sürdürdüğünü ortaya koymuştur. Bu bulgular, erkeklerin rekabet ortamında daha kırılabilir olabileceğini ve başkasının başarısızlığından duydukları haz ile kendi statülerini pekiştirme eğiliminde olabileceklerini göstermektedir. Dolayısıyla, erkeklerin başkasının üzüntüsüne sevinme düzeyinin daha yüksek olması, onların doğrudan rekabet etme eğilimleri ve statü arayışlarıyla açıklanabilir.

Johnson ve Johnson (2009) çalışmalarında, grup üyelerinin birbirlerinin başarısını engellemelerinin, iş birliği yerine sadece kendi hedeflerine odaklanmalarının, öğrenme sürecinde verimliliği düşürdüğünü belirtmiştir. Bu durumu aşabilmek için Krumrei-Mancuso ve Rouse (2016), entelektüel alçak gönüllüğün başkalarının fikirlerine saygı duymayı ve çatışmalardan kaçınmayı kolaylaştırdığını vurgulamıştır. Whitcomb ve arkadaşları (2015), entelektüel alçak gönüllüğü, kişinin entelektüel sınırlılıklarını fark etme ve bu sınırlılıkları kabul etme becerisi olarak tanımlamıştır; bu kavramın akademiye uyarlanabilmesinin önemli olduğu düşünülmüştür. Entelektüel alçak gönüllük ile kişinin hatalarını kabul etmesi ve gelecekteki tasarılarını bunlardan yola çıkarak oluşturması önemlidir. Öğrencilerin kendi sınırlarını fark etme ve öğrenme sürecini derinleştirmesiyle birlikte iş birliği ortamına daha açık hale geleceği düşünülebilir. Bu durum neticesinde de akademik kıskançlık, bencillik ile başkasının üzüntüsüne sevinmenin yarattığı olumsuz etkilerin önüne geçilebilir. Destekleyici bir atmosfer sunabilmesi, başkalarıyla kıyaslamak yerine kendi sürecine odaklanabilmesi adına bu yetinin geliştirilmesi de akademik kıskançlığın olumsuz sonuçlarının ortaya çıkmasını engelleyebilir.

Sonuç

Bu araştırma, yükseköğretim öğrencilerinde akademik kıskançlık, bencillik ve başkasının üzüntüsüne sevinme gibi duygusal süreçlerin görece az çalışılmasından dolayı alandaki eksikliğini gidermeye yönelik bir adım atmaktadır. Bireylerin akademik performansları ve kurulan kişiler arası ilişkilerin dinamiklerini anlamak ve açıklayabilmek için yapılan girişimlerden biridir. Başkasının üzüntüsüne sevinmenin aracılık rolünü ortaya koyarak bireylerin sosyal bağlamlarda yaşadığı karmaşık ve çok boyutlu duygusal süreçlere dair perspektif sunmaktadır. Bu araştırmanın bulguları, başkasının üzüntüsüne sevinmenin bencillik ile akademik kıskançlık arasındaki ilişkide anlamlı ancak zayıf düzeyde bir aracılık rolü oynadığını göstermektedir. Bu durum, aracı değişkenin rolünün sınırlı olduğunu ve söz konusu ilişkiyi açıklamada tek başına yeterli olmadığını ortaya koymaktadır. Dolayısıyla, başkasının üzüntüsüne sevinme değişkeninin yanı sıra bu ilişkide rolü olabilecek farklı psikososyal değişkenlerin (örneğin özsaygı, empati düzeyi, akademik özyeterlik, rekabetçilik biçimi) de gelecekteki çalışmalarda dikkate alınması gerekmektedir. Ayrıca cinsiyetin söz konusu model testinde kovaryant rolü oynayıp oynamayacağını test edilmesine yönelik bir hipotez bu çalışma kapsamında öne sürülmemiştir. Cinsiyet başta olmak üzere başka değişkenlerin de kovaryant

rolüne ilişkin analizlere başka çalışmalarda yer verilebilir. Aracı değişken etkisinin zayıf olması, modelin başka aracı ya da düzenleyici değişkenlerle genişletilmesi gerekliliğine de işaret etmektedir. Bu bağlamda, ilerleyen araştırmalarda karma yöntem tasarımlarına başvurulması önerilmektedir.

Modern eğitim sistemlerinde öğrencilere yönelik sunulan eğitimde bilişsel, duygusal ve sosyal becerilerine ilişkin gelişim sağlaması amaçlanmaktadır. Bu sebeple öğrenciler arasındaki akademik kıskançlık, bencillik, başkasının üzüntüsüne sevinme gibi duyguların becerilerin gelişmesine ket vurmasıyla süreç baltalanabilir. Rekabet ortamında öğrencilerin yaşadığı baskı ve stres, bu tür duyguların tetiklenmesine zemin hazırlayabilir. Bu bağlamda, öğrencilere yönelik sağlıklı bir psikososyal iklimin oluşturulmasına, psikolojik destek mekanizmalarının geliştirilmesine ve eğitime ilişkin stratejilerin yeniden yapılandırılmasına, bireysel ve toplumsal düzeyde duygusal süreçlerin daha iyi anlaşılmasına katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Bu çalışmanın çeşitli sınırlılıkları mevcuttur. Kolayda örnekleme yöntemi kullanılarak ulaşılan katılımcılarla yürütülmüş olması, bulguların genellebilirliğini sınırlandıran önemli bir faktör olarak değerlendirilmektedir. Bu çalışma kapsamında Türkiye’de bulunan tüm üniversitedeki öğrencilerden en az bir kadın ve erkek cinsiyeti örnekleme dahil edebilme konusunda sınırlıdır. Katılımcıların çoğunluğunun kadın olması, cinsiyetler arasındaki farklılıkların ayrıntılı bir şekilde incelenmesini sınırlamıştır. Araştırma verilerinin toplanmış olduğu zaman ise kısıtlıdır. Verilerin çevrim içi ortamda toplanması, katılımcıların yanıtlama biçimlerini etkileyebilecek bir faktör olarak değerlendirilebilir ve anketi cevaplayan öğrencilerin sorulara yanıtlarında samimi oldukları varsayılmaktadır.

Hair ve arkadaşları (2019), .60 ile .70 arasındaki değerleri genellikle sosyal bilimler çalışmaları için minimum kabul edilebilir güvenilirlik seviyesi olarak belirtirken, .70 ve üzeri değerleri ise güçlü ve tatmin edici bir güvenilirlik düzeyi olarak kabul etmektedir. Ancak bu sınırların bağlama ve örnekleme özelliklerine göre değişebileceği vurgulanmaktadır. Bencillik Ölçeğinin alt boyutu olan patolojik bencillik için hesaplanan .51 değeri, ölçek güvenilirliği açısından genel kabul gören eşik değerinin altında kalmaktadır. Bu düşük güvenilirlik katsayısı, elde edilen bulguların genellebilirliği ve ölçeğin farklı örneklemler üzerindeki geçerliliği açısından önemli sınırlılıklar oluşturabilmektedir.

Çeşitli kültürel ve demografik özelliklere sahip örneklem gruplarında

yapılacak çalışmalar, bulguların genellenebilirliğini artırabilir. Farklı ülkelerdeki eğitim sistemleri ve kültürel normların bu duygusal süreçler üzerindeki etkileri karşılaştırmalı olarak incelenebilir. Bencillik, kıskançlık ve başkalarının üzüntüsüne sevinme gibi duygular arasındaki ilişkilerin zaman içindeki dinamiklerini anlamak için boylamsal araştırmalar yapılabilir. Bu tür tasarımlar, bu duyguların bireylerin davranışlarına ve akademik performanslarına uzun vadeli etkilerini incelemek için fayda sağlayabilir. Bu duyguların bireylerin günlük hayatlarında nasıl deneyimlendiğini, anlamlandırıldığını ve sosyal bağlamlarda nasıl ifade edildiğini derinlemesine anlamak için nitel araştırmalar yapılabilir. Görüşme ve gözlem gibi yöntemler, bu duyguların bireysel ve toplumsal boyutlarını daha ayrıntılı bir şekilde ortaya koyabilir.

Kaynakça

- Akyüz, A. M. ve Durmuş İ. (2021). Akademisyenlerin akademik başarı çabası ile yöneticilerin etik liderlik davranışı, yöneticiye sadakat, kuruma sadakat ve akademik kıskançlık davranışı arasındaki ilişkiler üzerine bir araştırma. *Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(22), 227-263.
- Baskan, G. A. (2001). Türkiye’de yükseköğretimin gelişimi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 21-32.
- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences* (2. bs.). Lawrence Erlbaum Associates.
- Crick, N. R. ve Grotpeter, J. K. (1995). Relational aggression, gender, and social-psychological adjustment. *Child Development*, 66(3), 710–722. <https://doi.org/10.2307/1131945>
- Crysel, L. (2014). *Schadenfreude and the spread of a politician's misfortune* [Doktora tezi, University of Florida]. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0201754>
- Deci, E. L. ve Ryan, R. M. (1985). *Intrinsic motivation and self-determination in human behavior*. Springer.
- Demir Asma, P. ve Coşkun, H. (2024). Nezaketsiz davranış, sosyal kimlik ve schadenfreude ilişkisi: Hak etme ve duyguların rolü. *Humanistic Perspective*, 6(2), 202-221. <https://doi.org/10.47793/hp.1417599>
- DeSteno, D. A. ve Salovey, P. (1996). Evolutionary origins of sex differences in jealousy? Questioning the "fitness" of the model. *Psychological Science*, 7(6), 367–372. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9280.1996.tb00391.x>
- Duska, R. (2016). Reflections on selfishness and self-interest. *Journal of Financial Service Professionals*, 70(3), 26-29.
- Dweck, C. S. (1986). Motivational processes affecting learning. *American Psychologist*, 41(10), 1040–1048. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.41.10.1040>
- Eagly, A. H. (1987). *Sex differences in social behavior: A social-role interpretation*. Lawrence Erlbaum Associates.
- Eisenberg, N. ve Lennon, R. (1983). Sex differences in empathy and related capacities. *Psychological Bulletin*, 94(1), 100–131. <https://doi.org/10.1037/0033->

[2909.94.1.100](#)

- Feather, N. T. ve Sherman, R. (2002). Envy, resentment, schadenfreude, and sympathy: Reactions to deserved and undeserved achievement and failure. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 28(7), 953–961. <https://doi.org/10.1177/01467202028007008>
- Festinger, L. (1954). A theory of social comparison processes. *Human Relations*, 7(2), 117-140. <https://doi.org/10.1177/001872675400700202>
- Field, A. (2009). *Discovering statistics using SPSS*. Sage Publications.
- George, D. ve Mallery, M. (2010). *SPSS for windows step by step: a simple guide and reference, 17.0 update* (10. bs.). Pearson.
- Greenier, K. D. (2021). The roles of disliking, deservingness, and envy in predicting schadenfreude. *Psychological Reports*, 124(3), 1220-1236. <https://doi.org/10.1177/0033294120921358>
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E. ve Tatham, R. L. (2019). *Multivariate data analysis* (8. bs.). Pearson.
- Hayes, A. F. (2013). *Introduction to mediation, moderation, and conditional process analysis: A regression-based approach*. Guilford Press.
- Humayon, Z. ve Shoaib, S. (2019). Relationship of competitiveness, jealousy, disgust and envy among medical students. *Bahria University Journal of Humanities and Social Sciences*, 3, 79-101.
- John, J. P. (2017). Gender differences and the effect of facing harder competition. *Journal of Economic Behavior & Organization*, 143, 201-222. <https://doi.org/10.1016/j.jebo.2017.08.012>
- Johnson, D. W. ve Johnson, R. T. (2009). An educational psychology success story: Social interdependence theory and cooperative learning. *Educational Researcher*, 38(5), 365–379. <https://doi.org/10.3102/0013189X09339057>
- Karataş, Z., Tagay, Ö. ve Uzun, K. (2022). Kıskanç olmak mı olmamak mı? Akademik pencereden bir bakış. F. Savi-Çakar, M. Kılınç, C. Çiftçi ve M. Karabal (Ed.), *6th International education and innovative sciences congress full text book* içinde (s. 95-119). IKSAD GLOBAL Publications.
- Kaufman, S. B., Yaden, D. B., Hyde, E. ve Tsukayama, E. (2019). The light vs. dark triad of personality: Contrasting two very different profiles of human nature. *Frontiers in Psychology*, 10, 1-26. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.00467>
- Kıral, E., ve Ödemiş Keleş, N. (2019). Öğretim elemanlarının kıskançlığa ilişkin algıları. E. Kıral, E. Babaoğlan Çelik, A. Çilek (Ed.), *10. Uluslararası Eğitim Yönetimi Forumu (EYFOR X) bildiri özetleri kitabı* içinde (s.226-227). Eğitim Yöneticileri ve Uzmanları Derneği.
- Koçak, D. (2019). Akademik Kıskançlık Ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Journal of Measurement and Evaluation in Education and Psychology*, 10(4), 467-479.
- Krizan, Z. (2018). The narcissism spectrum model: A synthetic view of narcissistic personality. *Personality and Social Psychology*, 22(1), 3-31. <https://doi.org/10.1177/1088868316685018>
- Krumrei-Mancuso, E. J. ve Rouse, S. V. (2016). The development and validation of the Comprehensive Intellectual Humility Scale. *Journal of Personality Assessment*, 98(2), 209-221. <https://doi.org/10.1080/00223891.2015.1068174>
- Kuipers, G. (2014). Schadenfreude and social life: A comparative perspective on the

- expression and regulation of mirth at the expense of others. W. W. van Dijk ve J. W. Ouwerkerk (Ed.), *Schadenfreude: Understanding pleasure at the misfortune of others* içinde (s. 259–274). Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9781139084246.022>
- Kurumanoğlu, M. ve Aksoy, N. (2021). Sınıf öğretmenlerinin öğrenciler arası rekabete ilişkin görüşleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 54(3), 721-746. <https://doi.org/10.30964/auebfd.875732>
- Kwon, N. R. (2025). Psychological mechanisms of schadenfreude and its implications for moral education. *Asia Pacific Journal of Teaching and Learning*, 5(2), 27–38. <https://doi.org/10.62914/apjtl.2025.5.2.27>
- Lerner, M. J. (1980). *The belief in a just world: A fundamental delusion*. Springer.
- Miceli, M. ve Castelfranchi, C. (2007). The envious mind. *Cognition and Emotion*, 21(3), 449-479. <https://doi.org/10.1080/02699930600814735>
- Özcan, H. (2024). *Öğretmenlerin meslektaşlarının bencillik düzeylerine ilişkin görüşleri (Kayseri İli Örneği)* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Erciyes Üniversitesi.
- Özdemir, S. ve Erdem, R. (2020). Akademinin yeşil gözlü canavarı: Kıskançlığın nedenleri ve sonuçları üzerine fenomenolojik bir çalışma. *Nitel Sosyal Bilimler*, 2(1), 19-39.
- Parrott, W. G. ve Smith, R. H. (1993). Distinguishing the experiences of envy and jealousy. *Journal of Personality and Social Psychology*, 64(6), 906-920. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.64.6.906>
- Preacher, K. J. ve Hayes, A. F. (2008). Asymptotic and resampling strategies for assessing and comparing indirect effects in multiple mediator models. *Behavior Research Methods*, 40(3), 879-891. <https://doi.org/10.3758/brm.40.3.879>
- Raine, A. ve Uh, S. (2018) The selfishness questionnaire: Egocentric, adaptive, and pathological forms of selfishness. *Journal of Personality Assessment*, 101(5), 503-514. <https://doi.org/10.1080/00223891.2018.1455692>
- Romadhana, W., Matulesy, A. ve Rini, A. P. (2025). The role of self-control as a moderator variable on the effect of schadenfreude on bullying behavior in junior high school students. *Journal of Scientific, Research, Education, and Technology*, 4(1), 199–207.
- Sevinçli, M. C. ve Abayhan, Y. (2022). Başkasının Üzüntüsüne Sevinme Ölçeği'nin Türkçeye uyarlanması. *Psikoloji Çalışmaları*, 42(2), 291-317. <https://doi.org/10.26650/SP2021-873927>
- Smith, R. H. (2013). *The joy of pain: Schadenfreude and the dark side of human nature*. Oxford University Press.
- Smith, R. H. ve Kim, S. H. (2007). Comprehending envy. *Psychological Bulletin*, 133(1), 46-64. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.133.1.46>
- Sudirman, S. A., Octavia, I. A. ve Aulia, S. A. G. (2025). When confidence breeds contempt: Exploring the link between self-esteem and schadenfreude in students. *Journal of Psychology and Instruction*, 9(1), 70–81. <https://doi.org/10.23887/jpai.v9i1.92014>
- Sultan, M. ve Malik, J. A. (2025). Impact of social comparison on schadenfreude among young adults: Mediation by malicious envy. *Journal of Psychology, Health and Social Challenges*, 3(1), 70–76.

- Tabachnick, B. G. ve Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics* (6. bs.). Pearson.
- Türk Dil Kurumu. (2011). *Türkçe sözlük* (11. bs.). Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Twenge, J. M. ve Campbell, W. K. (2009). *The narcissism epidemic: Living in the age of entitlement*. Free Press.
- Van de Ven, N., Zeelenberg, M. ve Pieters, R. (2009). Leveling up and down: The experiences of benign and malicious envy. *Emotion*, 9(3), 419-429. <https://doi.org/10.1037/a0015669>
- Van de Ven, N., Zeelenberg, M. ve Pieters, R. (2015). The envy premium in product evaluation. *Journal of Consumer Research*, 41(4), 800-814. <https://doi.org/10.1086/657239>
- Van Dijk, W. W., Ouwerkerk, J. W., Goslinga, S., Nieweg, M. ve Galluci, M. (2006). When people fall from grace: Reconsidering the role of envy in schadenfreude. *Emotion*, 6(1), 156-160. <https://doi.org/10.1037/1528-3542.6.1.156>
- Vroom, V. H. (1964). *Work and motivation*. Wiley.
- Whitcomb, D., Battaly, H., Baehr, J. ve Howard-Snyder, D. (2015). Intellectual humility: Owning our limitations. *Philosophy and Phenomenological Research*, 91(1), 1-31. <https://doi.org/10.1111/phpr.12228>
- Yılmaz, H. (2018). Bencilik Ölçeği: Bencilliğin uyumsal, egosantrik ve patolojik biçimlerinin ölçülmesi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(74), 45-57. <http://dx.doi.org/10.16992/ASOS.13889>
- Yılmaz, H. (2019). Empati ile narsizim arasındaki ilişkide bencilliğin aracı rolü. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 48, 37-60. <https://doi.org/10.9779/pauefd.526742>